

# Jaarverslag 2017

**STRO**  
SOCIAL TRADE ORGANISATION



Stichting STRO  
Oudegracht 42  
3511 AR Utrecht  
Nederland  
T: 030-2314314  
[www.socialtrade.nl](http://www.socialtrade.nl)  
[info@socialtrade.nl](mailto:info@socialtrade.nl)  
KvK: 41187305

## **Inhoudsopgave:**

	pagina
<b>1. Voorwoord</b>	3
<b>2. Waar staat STRO voor?</b>	4
<b>3. Projecten STRO in 2017: Circuit Nederland</b>	5
<b>4. De STRO Aanpak</b>	6
4.1 Social Trade Circuit	6
4.2 Betaalsoftware Cyclos	7
<b>5. Doelen voor 2018 en daarna</b>	8
<b>6. Algemene informatie over STRO</b>	9
6.1 Organisatiestructuur van STRO	9
6.2 Raad van Toezicht	9
6.3 Comité van Aanbeveling	10
6.4 Donateurs en ANBI status	11
6.5 Meer informatie over STRO en projecten	11
<b>7. Financiële positie STRO</b>	12

# 1. Voorwoord

Beste lezer,

Laten we beginnen met het goede nieuws: we zijn nog steeds goed op weg om een @nder soort geld te realiseren. Ook in 2017 hebben we mooie stappen vooruit gemaakt. Het aantal gebruikers van onze betaalssoftware Cyclos groeide behoorlijk door tot vermoedelijk 15 miljoen.

Bovenal zijn we in 2017 nu echt in Nederland van start gegaan. Zowel de communities United Economy als de Utrechtse Euro en de Alkmaarse Vix (zoals die sinds kort heet) creëren voorbeelden van wat er mogelijk is met circulair geld. Het aantal leden passeerde de 1000, waarbij energieleverancier Greenchoice de eer te beurt viel om de 1000<sup>ste</sup> gebruiker te worden.

Terwijl we methode en technologie klaar hebben, is er tegelijk de frustratie dat het in dit tempo nog 10 jaar duurt voordat onze aanpak bekend genoeg is om impact te krijgen. Dat betekent onnodige ellende voor honderden miljoenen mensen die geholpen kunnen worden. Nog jaren waarin mensen hun leven moeten wagen om nieuwe kansen voor hen zelf en hun familie te realiseren. Nog steeds de onnodige spanning in rijke landen van mensen die zich bedreigd voelen.

We hebben domweg te weinig middelen om snel uit te rollen. Hulp van anderen is onwaarschijnlijk want iedereen is druk met de eigen dingen en voor vermogende mensen is de structuur van geld geen erg aaibaar onderwerp.

We proberen uiteraard die versnelling te realiseren, maar kunnen geen ijzer met handen breken en dus gaat de vooruitgang stapje voor stapje.

Hoogachtend,

Henk van Arkel  
Directeur van Stichting STRO

Marinus-Jan Veltman  
Voorzitter Raad van Toezicht

## 2. Waar staat STRO voor?

### *Missie en werkwijze*

STRO's missie is het ontwikkelen en introduceren van economische structuren die inherent duurzamer zijn dan de bestaande.

Ons doel is om regionale economieën op te bouwen en nieuwe kansen te creëren voor degenen die in armoede leven om op een duurzame manier tot welvaart te komen. Het theoretische idee hierachter is dat het financiële systeem, zoals het tegenwoordig functioneert, te snel geld onttrekt aan arme gemeenschappen in de vorm van rente en importen, wat resulteert in een economische situatie van structurele onderbenutting van capaciteiten.

De methodes van STRO ondersteunen economische initiatieven, specialisatie en organisaties om kapitaal te vinden voor investeringen en handelen. Dit geschiedt op een wijze die economische keuzes bijstuurt naar duurzamere keuzes op sociaal, economisch en ecologisch gebied.

STRO ontwikkelt methodes (zie hoofdstuk 4), voert ze uit, evalueert en systematiseert ze en brengt ze vervolgens met lokale partners in de praktijk. In onze demonstratieprojecten (zie hoofdstuk 3) laten we aan anderen de werking en impact van onze methodes zien.

Om te zorgen voor verdere verspreiding van de methodes, kunnen geïnteresseerden demonstratieprojecten bezoeken en zijn de handleidingen van de methodes en de benodigde Cyclos-software (zie ook 4.2) vrij beschikbaar.

### 3. Projecten STRO in 2017: Circuit Nederland

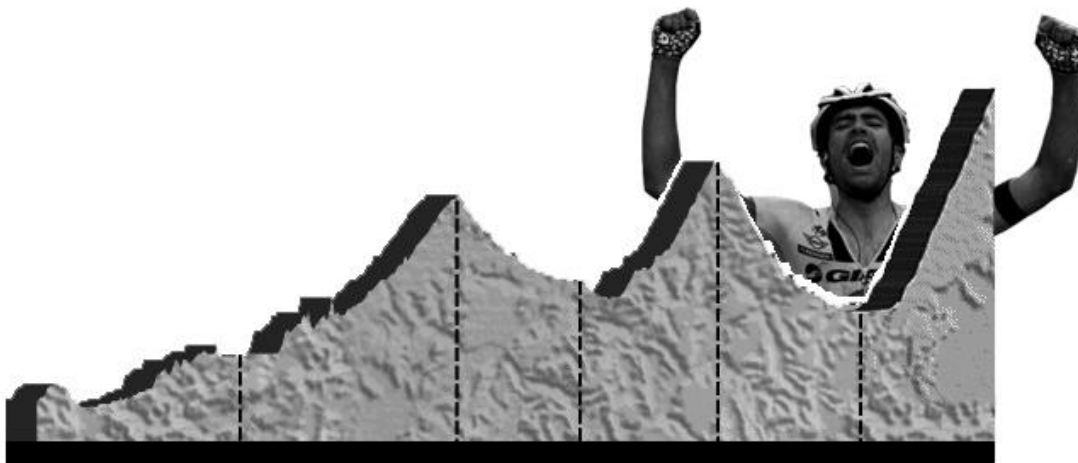
Het Social Trade Circuit Nederland is een samenwerking van lokaal geld-initiatieven gefaciliteerd door de Social Trade Organisation. Het introduceert een lokaal, digitaal betaalsysteem tussen ondernemers, consumenten en overheden. Geld is in dit netwerk geen doel op zich, maar een middel om de capaciteiten in de regio zo volledig mogelijk te laten bloeien! Binnen het netwerk spreken we af dat een ruileenheid gelijk staat aan een euro, waardoor de waarde voor ondernemers helder en bruikbaar is. Om de waarde te stutten is er een dekkingsfonds in euro's. IT-innovaties in de Cyclos-betaalsoftware maken het mogelijk bestaand geld vaker lokaal te laten uitgeven en zo te laten circuleren in de regio-economie, zodat ondernemingen meer verdienen.

De voordelen voor bedrijven zijn onder andere meer klandizie en de kans op rentevrij krediet. De overheid versterkt de gemeenschap zonder daar extra kosten voor te hoeven maken en profiteert mogelijk zelfs van de bloei van de lokale economie.

Het Circuit Nederland is nog niet eens vol van start en is nu al de 500.000 euro handelswaarde gepasseerd. Bij de start van het Circuit waarschuwden we voor te snelle en te hoge verwachtingen. Een ander soort geldsysteem van de grond krijgen, dat gaat tijd kosten. Het goede nieuws is dat we nu zien dat de groei steeds sneller gaat.

In 2017 hebben de deelnemende bedrijven in totaal voor ruim 350.000 circulaire euro's aan spullen en diensten bij elkaar gekocht en verkocht. Het aantal leden dat leveranciers of klanten vindt, groeit gestaag. In 2017 waren dat ruim 100 bedrijven die gemiddeld voor bijna 3000 euro (ver)kochten. Nog geen enorme bedragen, maar zeker voor kleinere bedrijven is dit al de moeite waard.

We zitten nu boven de 1000 leden, waarvan 400 bedrijven. De snelst groeiende communities zijn op dit moment United Economy, Vix uit Alkmaar en omgeving, de Utrechtse Euro en de Eurijn uit Wageningen.



#### Meedoen?

U kunt zich inschrijven als bedrijf of consument via [www.circuitnederland.nl](http://www.circuitnederland.nl)

## 4. De STRO Aanpak

### 4.1 Social Trade Circuit

Je ziet een duurzamer toekomst voor je bedrijf, maar de bank wil je geen geld lenen. Je leverancier baalt, omdat als jij geen geld krijgt, hij niks verkoopt. Of ben je zo'n leverancier, die op zoek is naar extra klanten, omdat je bedrijf overcapaciteit heeft? Misschien heb je genoeg van een economie waarbij iedereen ten koste van anderen verdient, en waarbij je met z'n allen geen stap vooruit komt. Je wilt samen de (jeugd)werkloosheid aanpakken en je schouders zetten onder een economie waar samenwerking belangrijk is.

Het *Social Trade Circuit* brengt bovengenoemde partijen bij elkaar en introduceert nieuw/aanvullend geld dat als smeermiddel voor de lokale economie dient. Leningen in digitale eenheden maken nieuwe transacties mogelijk. De deelnemende bedrijven vullen bij elke transactie het garantiefonds dat de leningen mogelijk maakt. Zo helpen de ondernemers zichzelf en elkaar.

#### *Hoe werkt het?*

Het Digipay4Growth-project bereidde het *Social Trade Circuit Nederland* voor (zie hoofdstuk 3). Daarin heeft het ruilmiddel dezelfde waarde als de euro, maar hoeft niet gemaakt te worden door de banken en niet gestuurd te worden door de regels van de financiële markten.

Het betaalmiddel binnen het *Circuit* is de *circulaire euro*. Circulaire euro's zijn boekhoudkundige claims met een tegenwaarde die op de bank staan of gebaseerd zijn op verzekerde krediet-afspraken. Hierdoor is aan het eind van de termijn voor elke circulaire euro een euro beschikbaar.

Stel je voor dat nog maar één bedrijf lid is van het *Circuit*. In dat geval kan dat bedrijf bij niemand besteden en zal het dus zeker moeten wachten tot de termijn verstreken is.

Maar als alle bedrijven en overheden op de hele wereld meedoen, kun je overal besteden. Maar wat meer is, de bedrijven die circulaire euro's lenen, lossen met circulaire euro's hun krediet af. Daarmee verdwijnt het geld, het houdt op te bestaan.

Met andere woorden: hoe meer bedrijven meedoen in het *Circuit*, des te minder circulaire euro's zullen er na afloop van de termijn nog ingelost worden tegen euro's. Aan de andere kant wordt in het begin voor bijna 100% met euro's afgelost. Dat is een fase waar we doorheen moeten, maar dat kan ook makkelijk, want het inlossen is gewoon mogelijk.

#### **Op termijn de concurrentie met de euro aangaan**

Zolang de termijn nog niet is verstreken, zijn de circulaire euro's geen euro's en is er juridisch gezien nog geen sprake van geld maar slechts van onderling krediet, gerepresenteerd door bites op internet. Daardoor valt dit circulair geld buiten het monopolie op geld waarmee de banken de wereld in hun greep houden. Daardoor kunnen er eigen regels aan opgelegd worden en kunnen banken er geen rente over opeisen. Zonder deze rentekosten en dankzij de mogelijkheid het ruilmiddel te scheppen wanneer daar behoefte aan is en het te laten verdwijnen als die behoefte ophoudt, kan dit circulair geld als ruil- en zelfs als investeringsmiddel de concurrentie met gewoon geld heel goed aan.

De termijn van een circulaire euro geeft het moment aan dat het bedrijf die de vordering in handen heeft, deze 1 op 1 voor euro's kan verkopen aan degene die de lening in circulaire euro's moet terugbetalen.

Kern is dat de circulaire euro's gebaseerd zijn op beloftes om op een bepaalde datum de lening gecompenseerd te hebben of anders te betalen. Op het moment dat die belofte terug is bij degene die de belofte gedaan heeft, is die gecompenseerd en kan de belofte vernietigd worden. Dan houdt het ruilmiddel op dat moment op te bestaan.

## 4.2 Betaalsoftware Cyclos

Cyclos is software voor online en mobiel bankieren en nog veel meer. Door de krachtige structuur en de vele functionaliteiten is er een breed veld aan Cyclos-gebruikers, variërend van sociale geldsystemen en complementaire en regionumten tot Barternetwerken en banken.

Van Cyclos 4 zijn nu al meer dan 3700 gratis licenties geactiveerd voor "not for profits" en kleine systemen tot 300 gebruikers (dat betekent dat al meer dan 3700 bedrijven en personen Cyclos op hun server geïnstalleerd hebben).

Ook de verkoop van commerciële licenties gaat gestaag door. Het Cyclos-team hoopt dat het in 2019 break even zal spelen met alle kosten die voor de software gemaakt wordt en de licentie-inkomsten.

Cyclos 4 Communities is in 2017 gegroeid tot meer dan 3000 communities.

Cyclos wordt uiteraard ook gebruikt in STRO's eigen projecten om nieuwe vormen van geld in de praktijk te realiseren in Nederland, Sardinië, Engeland en Spanje.

In 2017 hebben we Cyclos 4.8.5 en 4.9 gepubliceerd. In 2017 zijn de volgende verbeteringen en toevoegingen gedaan aan Cyclos:

- QR betaling
- Snel factuur sturen (quick invoicing)
- Snel registreren van NFC kaarten
- File upload functie
- Reset and send password by SMS
- Export records naar CSV bestand
- Nieuwe layout voor mobile app



Meer informatie is te vinden op [www.cyclos.org](http://www.cyclos.org), op onze licence-server staat per versie precies wat er in Cyclos is gedaan. U dient zich dan eerst te registreren op <https://license.cyclos.org/>

## 5. Doelen voor 2018 en daarna

Het doel van STRO voor de komende jaren is de aanpak voor een ander soort geld die we hebben ontwikkeld te verspreiden door het opbouwen van enkele voorbeeldprojecten.

We hopen de lijn van steeds meer commerciële Cyclos-gebruikers door te kunnen zetten. Doelstelling voor eind 2018 is dat we zo voor meer dan 20 miljoen arme mensen het leven wat makkelijker hebben gemaakt.

Daarbovenop willen we met één of meer aanbieders in gesprek komen over de extra mogelijkheden die Cyclos biedt om hun (arme) klanten meer kansen te bieden. Het zou heel mooi zijn als met hen de voorbereidingen getroffen kunnen worden voor een grootschalig voorbeeldproject waarbij bestaande geldstromen extra keren lokaal rondgaan en zo meer inkomen en banen genereren.

Ook voor 2018 willen we natuurlijk Cyclos state of art houden en daarbij het hoge kwaliteitsniveau te handhaven. Voorop staan de functionaliteiten die vernieuwing van het geldsysteem mogelijk maken.

In Nederland willen we met Circuit Nederland in 2018 het volgende bereiken:

- Doorgroeien naar 1500 leden waaronder een aantal grotere duurzame waar lokale bedrijven kunnen besteden.
- Een omzet van 1 miljoen circulaire euro in 2018.
- De Utrechtse euro verder uitwerken als voorbeeld hoe zo'n lokaal geldsysteem gebouwd kan worden. We focussen in Utrecht vooral op het bouwen van een netwerk van duurzame bedrijven en jonge ondernemende mensen, om tussen hen meer samenwerking mogelijk te maken en hun bedrijf extra kansen te geven op klanten en krediet.
- Komend jaar moet het juridisch kader verder vorm krijgen. Met name zou het mooi zijn als we een onafhankelijke stichting kunnen realiseren die het beheer van de euro's en van de garantie-gelden binnen het Circuit voor haar rekening neemt. In 2018 zouden dan de procedures klaar moeten zijn en dan kunnen we in 2019 mensen de stichting laten overnemen die bekend staan als integer.
- In 2018 hopen we genoeg kredieten uitgezet te hebben om alle routines rond te krijgen rond kredietverlening.
- We hopen in 2018 een investeringslening te krijgen van de Economic Board Utrecht waarmee we de Utrechtse Euro verder kunnen uitbouwen. Na een jaar of 4 zou de Utrechtse Euro dan voldoende inkomen moeten genereren om die investering terug te betalen.



## 6. Algemene informatie over STRO

### 6.1 Organisatiestructuur van STRO

STRO is een Nederlandse stichting waar eind 2017 12 betaalde medewerkers werkten, versterkt door 18 vrijwilligers.

Bij partnerorganisatie STRO-Uruguay werken de programmeurs die Cyclos ontwikkelen. Henk van Arkel is directeur Nederland van STRO. In 2016 ontving hij een bruto-jaarsalaris van €35.434. Volgens de berekeningsmethodiek die de VFI heeft opgesteld naar aanleiding van de code Wijffels voor Goede Doelen, zou de directeur €88.000 mogen verdienen, waar hij dus ruim onder zit<sup>1</sup>. Bovendien doneerde hij ook nog eens vele duizenden euro's aan STRO.

De directie is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken van STRO.

### 6.2 Raad van Toezicht

Stichting STRO heeft een Raad van Toezicht (RvT) die per 31 december 2017 uit de volgende personen bestond:

Naam	Functie in RvT:	Werkzaam in:	Lid sinds:
Marinus-Jan Veltman	Voorzitter	LED-toepassingen	2015
Bert van 't Holt	Lid	Gepensioneerd	2011
Jules Kneepkens	Lid	Luchtvaart	2012

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het toezicht op het beleid van STRO en de algemene gang van zaken uitgevoerd door de directie. Hiertoe behoort ook het goedkeuren van de financiële verslagen en de begrotingen van het komende jaar.

De Raad van Toezicht heeft twee maal vergaderd in 2017 en daarbij de jaarrekening 2016 en de begroting voor 2018 goedgekeurd. Daarnaast is de RvT geïnformeerd door de directie over de stand van zaken van de lopende projecten en projecten die mogelijk van start gaan.

Leden van de RvT krijgen geen betaling of vergoeding voor deze verantwoordelijkheid, zij doen dit werk op vrijwillige basis. De leden hebben geen nevenfuncties. Leden mogen maximaal 10 jaar aaneengesloten lid zijn van de Raad van Toezicht.

---

<sup>1</sup> Zie voor de berekeningsmethodiek de "Adviesregeling beloning directeuren van Goede Doelen" uit 2015 van de VFI, de brancheorganisatie van erkend goede doelen. Volgens deze methodiek scoort de directeur van STRO 355 bsd-punten wat neerkomt op functiegroep F: max. €88,094 pj.

### 6.3 Comité van Aanbeveling

Het Comité van Aanbeveling van STRO bestaat uit:



**Herman Wijffels**, hoogleraar duurzaamheid en maatschappelijke verandering, ex-bewindvoerder van de Wereldbank en ex-informateur van het kabinet Balkenende IV:

*STRO maakt andere wegen naar een menswaardig bestaan zichtbaar, als alternatief voor de steeds dominantere geldeconomie.*



**Professor Bob Goudzwaard**, emeritus-hoogleraar aan de VU in Amsterdam:

*Al jarenlang houdt STRO in onze samenleving de hoop levend dat concrete en zinvolle veranderingen mogelijk zijn. Zij geeft daar handen en voeten aan, momenteel tot in het buitenland toe. Als één organisatie effectief de leugen aantoonde van de slogan TINA, there is no alternative, dan is het wel STRO.*



**Jan Terlouw**, ex-minister van economische zaken, fysicus en kinderboekenschrijver:

*Om de klimaatverandering effectief tegen te gaan, zijn diepe ingrepen nodig op het gebied van investeringen. O.a daarom is het van groot belang dat STRO zoekt naar nieuwe structuren, die minder belemmerend zijn voor het voeren van beleid voor de langere termijn.*

## 6.4 Donateurs en ANBI-status

STRO heeft ongeveer 1.500 donateurs en geïnteresseerden die drie maal per jaar een nieuwsbrief ontvangen met de laatste informatie over de projecten. STRO streeft er naar dat de kosten van donateurswerving zo laag mogelijk zijn ten opzichte van het totaal bedrag aan donaties. In 2017 bedroeg dit percentage 4%.

Stichting STRO is door de belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), wat betekent dat giften aan STRO aftrekbaar zijn voor de belasting. Het Rechtspersonen Samenwerkingsverbanden Informatienummer (RSIN) van STRO is 803746003



*STRO is een Algemeen Nut Beogende Instelling: uw giften zijn aftrekbaar van uw belastbaar inkomen*

## 6.5 Meer informatie over STRO en projecten

### Digitale nieuwsbrief

Deze nieuwsbrief komt eens in de drie maanden uit. Via onze site [www.socialtrade.nl](http://www.socialtrade.nl) kunt u zich opgeven voor deze nieuwsbrief.

### STRO-krant

De STRO-krant komt drie keer per jaar uit voor onze donateurs. Ook mensen die geen donateur zijn, maar wel geïnteresseerd in het werk van STRO, kunnen zonder verdere verplichtingen de STRO-krant ontvangen. Interesse? Geef uw naam en adres door via [info@socialtrade.nl](mailto:info@socialtrade.nl) dan ontvangt u voortaan de STRO-krant.

### STRO op internet en sociale media

STRO's websites zijn belangrijk voor de voorlichting van een breder publiek over de mogelijkheden van lokale geld- en handelssystemen voor regionale ontwikkeling:

- [www.socialtrade.nl](http://www.socialtrade.nl) voor het brede Nederlandse publiek.
- [www.circuitnederland.nl](http://www.circuitnederland.nl) over het *Social Trade Circuit Nederland* en ook de plek om u in te schrijven voor het Circuit.
- [www.cyclos.org](http://www.cyclos.org) De website voor iedereen die de betaalsoftware Cyclos (zie ook 4.2) wil gaan gebruiken voor de administratie van zijn/haar lokaal geldsysteem.
- **Facebook:** [www.facebook.com/socialtrade](http://www.facebook.com/socialtrade) Op STRO's facebook-pagina verschijnt minimaal één keer per week een bericht over STRO's werk of andere interessante projecten.
- **Twitter:** @SocialTradeOrg Ook op Twitter plaatst STRO geregeld een kort berichtje over ons werk of andere interessante initiatieven
- **Youtube:** <http://youtube.com/socialtradeorg> Video's en animaties over onze projecten en aanpak

## **7. Financiële positie STRO**

De financiële situatie blijft uitermate lastig. Ook relatief. Hadden we voldoende geld dan zou binnen twee jaar een succesvol alternatief geld in Nederland draaien. Nu zullen we er meer tijd voor nodig hebben.

Het aantal commerciële Cyclos-gebruikers groeit gestaag, maar niet snel genoeg. Tegelijk gaat het soms ook weer erg hard. Uiterlijk 2019 is het kostendekkend.

De subsidieaanvragen samen met buitenlandse partners bij Intereg Europe hebben helaas niets opgeleverd. We hopen dat de EBU ons een lening gaat vertrekken waarmee we de Utrechtse Euro kunnen laten doorgroeien tot een niveau waarin er voldoende inkomsten zijn om de investeringen van de EBU terug te betalen en daarna levensvatbaar door te gaan.